باسمه تعالی

سؤالات آزمون نهایی درس: فارسی ۳	تعداد صفحه: ۴	رشته: مشترک رشته ها	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۸	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل کشوری ماه ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	معنای واژه‌های مشخص‌شده را بنویسید. الف) بدان سرزمین که خداوند سرحدّ جهان خلقتش قرار داده است. ب) در چهارسالگی پشت قاش زین نشستم.	/۵.
۲	معنی کلمهٔ مشخص‌شده در بیت زیر را، از داخل کمانک انتخاب کنید. نی حریف هرکه از یاری برید پرده‌هایش پرده‌های ما درید (دشمن- همدم-رقیب)	/۲۵.
۳	واژهٔ «فاحش» در جملهٔ «پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد» با کدام واژه در عبارت زیر، مترادف است؟ «با همان ادا و اطوارهای معمولی خودش که در تمام مدّت ناهار اثری از آن هویدا نبود، گفت...»	/۲۵.
۴	املای درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) بچّه‌ها هم که انگار از دستش (ذلّه- زلّه) شده بودند، تکبیر گفتند. ب) وقتی قومی به اسارت دشمن درآید و (مغلوب- مقلوب) و مقهور بیگانه گردد... ج) ارمیا و مصطفی دوباره (مبحوت- مبهوت) به سهراب نگاه می‌کردند.	/۷۵.
۵	در کدام یک از عبارات زیر غلط املایی وجود دارد؟ درست آن را بنویسید. الف) دیوارهای کهن روم که هنوز تاق ضربی دروازه‌های آن باقی است. ب) اشتری، گرگی و روباهی از روی مصاحبت، مسافرت کردند.	/۵.
۶	در گروه کلمات زیر، سه مورد نادرستی املایی وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. تجلّی و قرب- مین‌گزاری منطقه- ثمرت تجربت- ایل و اشیره- اطراف و اکناف- شهد فایق- خسته‌گان راه- بذله و لطیفه	/۷۵.
۷	نمودار وابستهٔ وابسته را در مصراع زیر رسم کنید. گفت: «مسجد، خوابگاه مردم بدکار نیست»	/۲۵.
۸	در کدام گزینه وابستهٔ وابسته به کار رفته است؟ نوع آن را بنویسید. الف) دمش چونان حدیث آشنایش گرم. ب) امّا زیبایی محبوب تو چند روزی بیش نیست.	/۵.
۹	الگوی «نهاد+ مفعول+ مسند+ فعل» در کدام بیت دیده می‌شود؟ الف) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملّت امروز یقین کرد که او اهرمن است ب) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	/۲۵.
۱۰	نوع حذف فعل را در عبارات زیر مشخص نمایید. الف) همان به کزین زشت کردار دل بشویم کنم چارهٔ دل‌گسل ب) نشان تجارت‌خانه داشت، نه کاغذ بزرگ بود، نه ماشین تحریر و نه ماشین‌نویس.	/۵.

باسمه تعالی

سؤالات آزمون نهایی درس: فارسی ۳	تعداد صفحه : ۴	رشته : مشترک رشته ها	ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح
دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۸	نام و نام خانوادگی :	مدت آزمون : ۱۰۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل کشوری ماه ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۱۱	نقش دستوری موارد مشخص‌شده را بنویسید. الف) در کنارهٔ دریا/ موج کف‌آلوده‌اش را باید برافرازد. ب) پس چون نیک اندیشه کنی همه طالب حسن‌اند.	/۵
۱۲	در شعر «او شغاد، آن نابرادر بود/ که درون چه نگه می‌کرد و می‌خندید» نقش تبعی را بیابید و نوع آن را بنویسید.	/۵
۱۳	مفهوم نشانهٔ «ان» در واژهٔ «خواهان» با کدام گزینه یکسان است؟ الف) این مدّعیان در طلبش بی‌خبران‌اند. ب) چشمهٔ آبی سرد که در تموز سوزان کویر سرازیر می‌شود. ج) و در بهاران عشق من!/ خنده‌ات را می‌خواهم.	/۲۵
۱۴	موارد خواسته‌شده را در عبارت زیر بیابید. یکی از یاران به طریق انبساط گفت: «از این بوستان که بودی ما را چه تحفه کرامت کردی؟» الف) ترکیب وصفی: ب)ترکیب اضافی:	/۵
۱۵	در متن زیر، به ترتیب یک پیوند هم‌پایه‌ساز و یک پیوند وابسته‌ساز مشخص کنید. «روشنی را، بهار را،/ از من بگیر/ اما خنده‌ات را هرگز/ تا چشم از دنیا نبندم»	/۵
۱۶	در بیت «تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند» زمان دقیق فعل مصراع دوم را بنویسید.	/۲۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۷	زمینهٔ حماسی بیت زیر چیست؟ «ز هر در سخن چون بدین گونه گشت بر آتش یکی را بباید گذشت»	/۲۵
۱۸	در اصطلاح ادبی، شیوهٔ گفت‌وگوی بیت زیر چه نام دارد؟ گفت: «مستی زان‌سبب افتان و خیزان می‌روی» گفت: «جرم راه‌رفتن نیست، ره هموار نیست»	/۲۵
۱۹	آرایهٔ ادبی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم/ هر ملّتی که مردم صاحب‌قلم نداشت (تشبیه- استعاره) ب) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت/ آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند (تضمین- تلمیح) ج) عشق به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده روی ننماید (مجاز- جناس)	/۷۵
۲۰	مفهوم کنایهٔ به کار رفته در هر عبارت را بنویسید. الف) هر طور شده یک غاز دیگر دست و پا کنیم. ب) خواب را مزمزه کنید.	/۵
۲۱	در عبارت «هدهد به مهربانی به همه جرئت می‌داد، اما دشواری‌های راه را پنهان نمی‌ساخت»، «هدهد» نماد چه کسی است؟	/۲۵

باسمه تعالی

سؤالات آزمون نهایی درس: فارسی ۳	تعداد صفحه: ۴	رشته: مشترک رشته ها	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۸	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل کشوری ماه ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره

۲۲ آرایهٔ درست مربوط به هر بیت را از ستون مقابل آن انتخاب کنید. (یک آرایه در ستون «ب» اضافی است) — **۱**

الف	ب
الف) خیس خون داغ سهراب و سیاوش‌ها/ روکش تابوت تختی‌هاست	۱- حس‌آمیزی
ب)شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی آشنایان را در ایّام پریشانی بپرس	۲- حسن تعلیل
ج)رخ شاه کاووس پرشرم دید سخن‌گفتنش با پسر نرم دید	۳- ایهام
د)تا درد و ورم فرونشیند کافور بر آن ضماد کردند	۴- اسلوب معادله
	۵- پارادوکس

۲۳ درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. — **/۵**

الف) کتاب «بخارای من ایل من» نوشتهٔ «احمد عربلو» است.

ب) مجموعهٔ «دری به خانهٔ خورشید» سرودهٔ «سلمان هراتی» است.

۲۴ نام نویسندهٔ آثار زیر را بنویسید. — **/۵**

الف) تمهیدات: ب) قصّه‌های دوشنبه:

۲۵ بیت زیر را کامل کنید. — **/۵**

..... فدای نام تو بود و نبودم، میهن ای میهن!

۲۶ مصراع دوم بیت زیر را مرتّب کنید. — **/۲۵**

وین نغمهٔ محبّت بعد از من و تو ماند باد- و- آواز- باران- زمانه- تا- باقی‌ست- در

۲۷ کدام مصراع، بیت زیر را کامل می‌کند؟ — **/۲۵**

ای بی خبر بکوش که صاحب‌خبر شوی .....

الف) تا راهرو نباشی، کی راهبر شوی ب) تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی

قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۸ مفهوم مشترک عبارت «حیات از عشق می‌شناس و ممات از عشق می‌یاب» با بیت زیر چیست؟ — **/۵**

هر آن دل را که سوزی نیست دل نیست دل افسرده غیراز آب و گل نیست

۲۹ بیت «مال اینجا بایدت انداختن/ ملک اینجا بایدت درباختن» به کدام یک از مراحل عرفانی اشاره می‌کند؟ — **/۲۵**

۳۰ علّت خشم سودابه در بیت «همی‌کند سودابه از خشم موی/ همی‌ریخت آب و همی‌خست روی» چه بود؟ — **/۵**

۳۱ «قصّهٔ درد» در شعر «قصّه این است این، قصّه؛ آری قصّهٔ درد است/ شعر نیست»، بیانگر کدام مفهوم است؟ — **/۵**

باسمه تعالی

سؤالات آزمون نهایی درس: فارسی ۳	تعداد صفحه: ۴	رشته: مشترک رشته ها	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۸	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل کشوری ماه ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره

۳۲ کدام بیت با عبارت «واصفان حلیهٔ جمالش به تحیّر منسوب که ما عرفناکَ حَقَّ معرفَتِکَ» ارتباط مفهومی دارد؟ **./۲۵**

الف) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی — نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی

ب) همه عیبی تو بپوشی، همه غیبی تو بدانی — همه بیشی تو بکاهی، همه کمّی تو فزایی

۳۳ بیت «گفت: باید حد زند هشیارمردم، مست را / گفت: هشیاری بیار، این‌جا کسی هشیار نیست» بیانگر چه مفهومی است؟ **./۵**

۳۴ منظور از «بی‌خردان سفله» در بیت «زین بی‌خردان سفله بستان / داد دل مردم خردمند» چه کسانی است؟ **./۵**

۳۵ مفهوم مناسب هر بیت را از ستون «ب» انتخاب کنید. (یک مفهوم در ستون «ب» اضافی است) **۱**

الف	ب
الف) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد — هرکه بی‌روزی است روزش دیر شد	۱- تحمّل سختی‌ها در رسیدن به کمال
ب) آن‌جا در آن برزخ سرد در کوچه‌های غم و درد — غیر از شب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو	۲- تازگی عشق
ج) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب — تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند	۳- میهن‌دوستی
د) یک قصّه بیش نیست غم عشق وین عجب — کز هر زبان که می‌شنوم نامکرّر است	۴- اشتیاق پایان‌ناپذیر عاشق
	۵- خفقان اجتماعی

۳۶ معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. **۴**

الف) بهانه‌ها یک سو نهادند (۲۵/.)

ب) آفتاب چشم‌هایتان را می‌زد. (۲۵/.)

ج) قندیل زیبای پروین سر زد. (۵/.)

د) مهمان‌ها سخت در محظور گیر کرده. (۵/.)

ه) باران رحمت بی‌حسابش همه را رسیده. (۵/.)

و) گل آبی، گل سرخ کشورم که مرا می‌خواند. (۵/.)

ز) در باغ می‌ماند ای دوست، گل یادگار من و تو (۵/.)

ح) در غم ما روزها بی‌گاه شد / روزها با سوزها همراه شد (۵/.)

ط) مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است (۵/.)

جمع نمره	۲۰

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: فارسی ۳		رشته : مشترک رشته ها
دوازدهم	تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۱۰/۸**	ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح	مدت آزمون : ۱۰۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج از کشوردی ماه ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	الف) مرز، کرانه (۰/۲۵) – ص۱۵۶ ب) قاچ، قسمت برآمدهٔ جلوی زین، کوههٔ زین (۰/۲۵)- ص ۷۹	۰/۵
۲	همدم (۰/۲۵)- ص ۴۹	۰/۲۵
۳	هویدا (۰/۲۵)- ص ۱۴۲	۰/۲۵
۴	الف) ذلّه (۰/۲۵)- ص ۹۴ ب) مغلوب (۰/۲۵)- ص ۱۶۱ ج) مبهوت (۰/۲۵)- ص ۱۴۷	۰/۷۵
۵	«الف» یا «تاق» (۰/۲۵) طاق (۰/۲۵)- ص ۶۴.	۰/۵
۶	مین‌گذاری منطقه (۰/۲۵)- ص ۴۰ ایل و عشیره (۰/۲۵)- ص ۸۱ خستگان راه (۰/۲۵)- ص ۸۹	۰/۷۵
۷	خوابگاه مردم بدکار (۰/۲۵) – ص۱۹	۰/۲۵
۸	«ب» یا «تو» (۰/۲۵) - مضاف‌الیه مضاف‌الیه (۰/۲۵) – ص ۱۲۳	۰/۵
۹	«الف» یا بیت «آن کسی را که...» (۰/۲۵)- ص ۲۶	۰/۲۵
۱۰	الف) معنوی (معنایی) (۰/۲۵) -ص ۱۰۳ ب) لفظی (۰/۲۵)- ۶۳	۰/۵
۱۱	الف)اش: مضاف‌الیه (۰/۲۵)- ص ۱۵۳ ب) نیک: قید (۰/۲۵)- ص ۵۴	۰/۵
۱۲	«آن نابرادر» یا «نابرادر»(۰/۲۵)- بدل(۰/۲۵)- ص۱۱۵	۰/۵
۱۳	«ب» یا «سوزان» (۰/۲۵)- ص ۷۲	۰/۲۵
۱۴	الف) ترکیب وصفی: این بوستان یا چه تحفه (۰/۲۵)- ص ۱۴ ب)ترکیب اضافی: طریق انبساط (۰/۲۵)- ص ۱۴	۰/۵
۱۵	پیوند هم‌پایه‌ساز: اما (۰/۲۵) پیوند وابسته‌ساز: تا (۰/۲۵) -ص ۱۵۳	۰/۵
۱۶	ماضی نقلی (۰/۲۵)- ص ۳۶ (به نوشتن کلمه ماضی به تنهایی نمره‌ای تعلق نمی‌گیرد)	۰/۲۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۷	ملی (۰/۲۵)- ص ۱۰۲	۰/۲۵
۱۸	مناظره (۰/۲۵)- ص ۱۹	۰/۲۵
۱۹	الف) تشبیه (۰/۲۵)- ص۲۷ ب)تلمیح(۰/۲۵)- ص ۶۴ ج) مجاز(۰/۲۵)- ص ۵۴	۰/۷۵
۲۰	الف) آماده کنیم/ مهیا کنیم. (هر مفهوم مشابه) / (۰/۲۵)- ص ۱۳۶ ب) چرت کوتاهی بزنید/ اندکی بخوابید. (هر مفهوم مشابه) / (۰/۲۵)- ص ۹۳	۰/۵
۲۱	پیر و راهبر (سایر مفاهیم مشابه) (۰/۲۵)- ص ۱۲۴	۰/۲۵
۲۲	الف) «ایهام» یا «۳» (۰/۲۵)- ص ۱۱۲ ب) «اسلوب معادله» یا «۴» (۰/۲۵)- ص ۵۱ ج) «حس‌آمیزی» یا «۱» (۰/۲۵)- ص ۱۰۵ د) «حسن تعلیل» یا «۲» (۰/۲۵)- ص ۳۷	۱
۲۳	الف) نادرست (۰/۲۵)- ص ۸۳ ب) درست (۰/۲۵)- ص ۸۷	۰/۵
	صفحه ۱ از ۲	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: فارسی ۳		رشته : مشترک رشته ها
دوازدهم	تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۱۰/۸**	ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح	مدت آزمون : ۱۰۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج از کشوردی ماه ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۴	الف) عین‌القضات همدانی (۲۵/.) – ص ۵۵ ب) آلفونس دوده (۲۵/.) – ۱۶۴	/۵
۲۵	تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی (۵/.) – ص ۱۱۹ (فقط به مصراع کامل نمره تعلّق می‌گیرد)	/۵
۲۶	تا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران (۲۵/.) – ص ۵۹ (فقط به مصراع کامل نمره تعلّق می‌گیرد)	/۲۵
۲۷	الف یا تا راهرو نباشی، کی راهبر شوی (۲۵/.) – ص ۲۲	/۲۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۸	زندگی بی عشق برابر با مرگ است (سایر مفاهیم مشابه) (۵/.) ص۵۵ و ص ۱۶۵	/۵
۲۹	«مرحلهٔ اول» یا «طلب» (۲۵/.) – ص ۱۲۴	/۲۵
۳۰	اثبات بی‌گناهی سیاوش (رهایی سیاوش از آتش) (۵/.) – ص ۱۰۶	/۵
۳۱	کشته‌شدن رستم/ نخبه‌کشی/ برادرکشی/ خیانت خودی‌ها (۵/.) – ص ۱۱۲	/۵
۳۲	الف یا نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی/ نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی (۲۵/.) – ص ۱۰	/۲۵
۳۳	فراگیری فساد در جامعه (۵/.) – ص ۱۹	/۵
۳۴	حاکمان نادان، پست یا ستمگر (۵/.) – ص ۳۷	/۵
۳۵	الف) اشتیاق پایان‌ناپذیر عاشق (۲۵/.) – ص ۴۹ ب) خفقان اجتماعی (۲۵/.) – ص ۸۶ ج) تحمّل سختی‌ها در رسیدن به کمال (۲۵/.) – ص۶۴ د) تازگی عشق (۲۵/.) – ص ۱۵۸	۱
۳۶	توجه: در این پرسش، به پاسخ‌های مشابه هم نمره تعلّق می‌گیرد. الف) بهانه‌ها را کنار گذاشتند. (۲۵/.) – ص ۱۲۴ ب) آفتاب چشم‌هایتان را اذیّت می‌کرد. (۲۵/.) – ص ۹۰ ج) ستارگان پروین همچون چهل‌چراغی (۲۵/.) طلوع کرد. (روشن شد) (۲۵/.) – ص ۷۵ د) مهمان‌ها خیلی (۲۵/.) در رودربایستی گرفتار شده بودند (۲۵/.) – ص ۱۴۰ ه) رحمت خداوند همچون باران فراوانی است (۲۵/.) که به همه رسیده است. (۲۵/.) – ص ۱۲ و) پرچم کشورم (۲۵/.) مرا دعوت می‌کند (۲۵/.) – ص ۱۵۳ ز) اثرات انقلاب ما (۲۵/.)در ایران به جا می‌ماند. (۲۵/.) – ص ۸۷ ح) عمر ما با غم و درد عاشقی (۲۵/.) سپری شد (۲۵/.) – ص ۴۹ ط) راه و روش (۲۵/.) پرندهٔ زندانی در قفس مثل من است. (۲۵/.) – ص۲۶	۴